

Дали можеби Карла дел Понте држеше политички говори за да го амортизира незадоволството на српската страна, иницирано од планот на Ахтисари? Веројатно таа ја доби токму таа улога.

За Рамуш немало докази и сведоци. Кој релевантен субјект по тоа ќе ја почитува оваа судска институција? Какви докази и сведоци обезбедија Дел Понте и нејзината врхушка за процесите против Бошкоски и Тарчуловски, против Милошевиќ, против Шешељ. Нивните обвиненија стоеја и сè уште стојат на стаклени нозе, па сè повеќе познавачи на кривичното право тврдат дека буквално во обвинението против нив нема елементи на обвинение.

ЗОШТО ТОКМУ СЕГА ДЕЛ ПОНТЕ ЈА ОТВОРИ ПАНДОРИНАТА КУТИЈА НА ХАРАДИНАЈ?

УБИЈ ГИ ИЛИ ИСПЛАШИ

Најпознатиот албански хашки заговорник, Рамуш Харадинај, веројатно веќе не е фактор на мирот на Косово. Поранешниот косовски премиер веќе не е чинителот кој ќе ги амортизира криминогените и насилните активности на радикалните струи. А, тие епитети му ги даде токму меѓународната заедница. Го ослободи привремено, за да ги смири состојбите на Косово пред две години, бидејќи само тој имал влијание и авторитет врз непослушните. Но, последниве седмици мислењето за Харадинај рапидно се менува. Сега тој стана "господар на војната и гангстер". Тоа се зборовите на Карла дел Понте. На почетокот од судењето

во Хаг таа истакна дека бројот на сведоците кои треба да истапат против него, од ден на ден, се намалува. Добиваат закани, некои веќе се ликвидирани, трети се плашат...

"Рацете на Харадинај и на неговите соработници Баљај и Брахимјај се крвави", додава Дел Понте, но при тоа признава дека доколку нема доволен број сведоци ќе мора да го повлече обвинението. Повторно ли е ова игра за ослободување на Харадинај? Дали тоа се само зборови кои треба да отсликаат уште една фарса пред хашкиот театар? За Рамуш немало докази и сведоци. Кој релевантен субјект по тоа ќе ја почитува оваа судска институција? Какви докази и сведоци обезбедија Дел Понте и нејзината врхушка за процесите против Бошкоски и Тарчуловски, против Милошевиќ, против Шешељ. Нивните обвиненија стоеја и сè уште стојат на стаклени нозе, па сè повеќе познавачи на кривичното право тврдат дека буквално во обвинението против нив нема елементи на обвинение. Ликвидацијата на сведоци во процесот против Харадинај, доказите за застрашување на све-

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

АЈ ПОЧНА ТОКМУ СЕГА?

"РАЦЕТЕ НА ХАРАДИНАЈ И НА НЕГОВИТЕ СОРАБОТНИЦИ БАЉАЈ И БРАХИМАЈ СЕ КРВАВИ", ДЕЛ ПОНТЕ

доците, законите против нив, не се елементи за повлекување на обвинението, туку уште еден аргумент плус дека Харадинај извршил тешки злосторства против српското, но и против албанското население на Косово. Дел Понте јавно ги обелодени овие факти на почетокот на процесот. Кога Карла зборуваше за законите упатувани кон сведоците, еден од адвокатите на одбраната ја обвини за пристрасност во случајот. Судиите немо молчеа. Само Дел Понте зборуваше дека во делата на Харадинај и неговите соработници нема ништо херојско и патриотско, туку само злосторство. Карла призна дека доказите ѝ се тенки, дека речиси никој во меѓународната заедница не бил приврзаник да се покрене обвинение против Харадинај, но дека таа сепак инсистирала на тоа. Оттука, јасно може да се согледа вистинското лице на судот кој работи во име на ООН.

ЧИИ АРГУМЕНТИ СЕ ПОСИЛНИ?

Интересно е тоа што почетокот на судењето против Харадинај се совпадна со последната етапа од утврдувањето на статусот на Косово. Дел од аналитичарите напишаа дека и тоа е дел од планот, дека ништо не ѝ е препуштено на случајноста. Дали можеби Карла дел Понте држеше политички говори за да го амортизира незадоволството на срп-

ГИ - И СЛОБОДЕН СИ!

Според германската разузнавачка служба БНД, Харадинај бил еден од најважните луѓе на Косово, кои ја организирале албанската мафија. Сепак, неговите валкани активности на тоа поле немаат никакво значење за процесот кој се води против него во хашкиот Суд. Во својот извештај БНД пишува дека кланот на Харадинај контролира една од трите интересни зони на криминалот во областа. Околу сто лица, под влијание на Рамуш, се занимаваат со шверц на дрога и на оружје, незаконски стоки за кои не се плаќа царина и сл. Германската служба уште го опишува како регионален командант, а специјалност му било шверц со цигари, илегална трговија со нафта и деривати, како и рекет. Неговите активности се распослани низ цела Европа, а голем дел од нив и во Германија. Целата активност се спроведува преку претпријатија кои ги има само на хартија, а свои центри имаат во западноевропските земји. БНД овие тврдења ги темели и врз таен документ добиен од КФОР во Приштина, во кој е наведено дека Харадинај е вмешан во криумчарење со оружје и со украдени автомобили, како и во голема трговија со бело робје. Заедно со брат му Даут, ја контролирале распределбата на хуманитарната помош за Косово.

ската страна, иницирано од планот на Ахтисари? Веројатно таа ја доби токму таа улога. Како и да е, судот изнесе некои работи на виделина. Тужителот Дејвид Ре потенцира дека Харадинај имал апсолутна контрола над единиците на ОВК, кои напаѓале и убивале српски, ромски и албански цивили во околината на Дечани во 1998 година. Харадинај, како тогашен водач на ОВК, и неговите соработници Идриз Баљај, водач на единицата "Црни орли" и Љах Брахимај, кој го држел логорот во Јабланица, извршиле грозоморни злосторства врз цивилите, со што ја прекршиле етиката на војување. Според обвинението, на само неколку стотина метри од родната куќа и од Штабот на Харадинај, припадниците на единицата "Црни орли" стрелале цивили од логорот. Кај каналот во близина на Радоњичко Езеро, биле убиени 48 лица, а пронајдени се 35 трупови, додека останатите 13 тела се сметаат за исчезнати. Во Јабланица се мачени 29 цивили, а уште 35 се киднапирани. Дека оваа единица постоела, Харадинај го признал во неговата книга, но не напишал дека Србите биле стрелани, веро-

ХАШКИ СУД

јатно поради опасноста таквото негово признание да биде употребено против него во Хаг. До април 1998 година сите села во овој регион биле исчистени од Срби и од Роми. Биле протерувани со изјавите дека тоа е албанска, а не српска земја. Тужителот на Трибуналот поседува несоборливи докази дека Харадинај имал апсолутна контрола врз спроведувањето на злосторничкиот потфат, чија цел било ОВК да воспостави контрола над оперативната зона Дукатин. На мета биле и Албанците кои не се согласувале со потезите на ОВК и кои отворено застанувале на страната на Србите. Во јуни 1998 година, Харадинај наредил општа мобилизација и подготвил тактика за војување против српските сили. Тие мерки се коселе со општите правила на војување. За овие настани е најавено сведочењето на еден од набљудувачите на ЕУ, кој бил присутен на теренот во тој период. Тука ќе се користат и извештаите на Организацијата за човекови права "Human right watch", која има сознанија дека ОВК киднапирала цивили и потоа ги убивала. Шестмина преживеани или роднини на жртвите ќе се појават пред Судот како заштитени сведоци. Одбраната на Харадинај, очекувано, ги побива аргументите на обвинителството. Според неа, сè од изнесеното е неосновано. Рамуш Харадинај не бил воен злосторник. Одлуката на

Последниот кој како сведок настрада од кланот на Харадинај е Кујтим Бериша. Тој загина во сообраќајна незгода на 16 февруари во населбата Коник во Подгорица. Околностите сè уште не се разјаснети. Во текот на судирите на Косово Бериша живеел во селото Ржник, Општина Дечани, каде бил стациониран Штабот на т.н. "Црни орли". Тој лично бил жртва на малтретирање и злоставување, а неговата сопруга била силувана од страна на второобвинетиот Идриз Баљај и од припадници на неговата единица. Затоа Кујтим Бериша бил многу важен сведок на Хашкото обвинителство.

Карла дел Понте била неправедна. Дурри и поврзувањето на обвинението со Баљај и со Брахимај било неаргументирано. Харадинај водел чесна војна, негова мета никогаш не биле цивилите, туку само борците. По војната тој се залагал за почитување на правата на малцинствата на Косово, факт кој го признале и бројни меѓународни претставници. Што се однесува до откриените масовни гробници со Срби и со Роми,

Досега се убиени најмалку десет сведоци во процесот против Харадинај. Станува збор за Илир Сељимај, Беким Мустафа, Авни Ељезај, Тахир Земај, Сабахате Тољај, Исук Хаклјај, Садик и Џељадин Мусај, Садик и Вејсел Муриќи... Овие податоци ги потврдуваат и во Хаг, а во нивното прибирање учествувале неколку странски разузнавачки служби. Ликвидациите ги извршиле соборци на браќата Харадинај. Големи финансиски средства се издвојувале за подмитување на потенцијалните сведоци, како и за нивно следење. Овие работи се правеле во периодот откако Харадинај беше привремено пуштен на слобода, по негова наредба и под негова контрола. Најголемите притисоци и закани врз сведоците ги извршиле луѓето од групата на Авдуљ Мушкољај. Притисоци се забележани и врз Срби на подрачјето на Клина, при што им е речено дека доколку соработуваат со хашките истражители или ако се "нафатат" да сведочат во Хаг, засекогаш ќе бидат протерани од родните места.

одбраната на Харадинај вели дека станува збор за многу вешта манипулација на српските власти од тоа време.

ЗА ВРСКЕТЕ СО АЛ КАИДА

По демилитаризацијата на ОВК, Харадинај станува офицер на Косовскиот заштитен корпус. Во 2000 година го напушта и него и се вклучува во политиката, основајќи ја третата по големина косовска партија - Сојуз за иднината на Косово. Денес, со осум мандати во Парламентот, е на работ на егзистенцијата на политичката сцена. Двајца од браќата на Харадинај загинале за време на војната, додека Даут Харадинај беше осуден на петгодишна затворска казна заради киднапирање и убивање локални Срби. Во октомври 2001 година во Софија братот на Рамуш организира со-

станок со Мухамед Ал Завахири, еден од водачите на Ал Каида. Суспендиран е од КЗК во 2001 година, бидејќи е ставен на американската црна листа. Се претпоставува дека средбата на Даут со Ал Завахири во Софија е по иницијатива на Рамуш Харадинај. До неговото апсење од страна на КФОР, непосредно учествува во борбите против македонските безбедносни сили, заедно со паравојската на Али Ахмети, а бил и активен шверцер на оружје и дрога во групата на брат му. Еден од експонентите на Рамуш Харадинај во Македонија е и добро познатиот Џавит Хасани, кој правеше неред пред неколку години. Стана популарен по размената со четворицата македонски граничари. Хасани сè уште се занимава со шверц на оружје и воена опрема, како и регрутирање, финансирање и обучување на припадници на т.н. АНА на подрачјето на Урошевац, Витина и Качаник.